

Pranaitienė vadovauja didelei mokyklai

Amerikoje gimusi ir šiauriniuose mokslus baigusi lietuvė mokytoja Anna K. Prantis-Pranaitienė vadovauja vienai didžiausių Chicago mokyklų. Ji yra John Marshall High School vedėjos pavaduotoja. Mokyklos vedėja Dr. Lally dažnai turi vyk-

ti į posėdžius ir išvažiuoti į konferencijas, tai tada mokytojai A. K. Prantis tenka vadovauti visiems mokyklos reikalams. Dabartiniu metu mokykloje yra daugiau negu trys tūkstantiniai mokinių, ir dirba daugiau, negu šimtas mokytojų.

Ilgus metus mokykloje buvo vien baltieji, bet šiandien, tos srities gyventojams besikeičiant, mokykla yra integruota. Joje mokosi įvairių spalvų, įvairių tautų ir įvairių tikėjimų vaikai.

John Marshall High School mokymo standartas aukštas. Joje dėsto patys geriausi Chicagos mokytojai. Aukštai stovi matematikos ir fizikos dalykai, bet vargu kita mokykla gali prilygti prie anglų kalbos ir literatūros lygio. Marshall High turi gerus mokytojus, kurie užkrečia noru mokytis visus mokinius.

Mokytoja Prantis prisidėjo prie Marshall High School mokyklos standarto pakėlimo. Tokiame dideliame mokinių būryje buvo visokių mokinių, gabesnių ir ne tokių gabių, spartesnių ir lėtesnių. Kad gabesniesiems nebūtų nuobodu, ir kad jie našiau išnaudotų mokyklą žinioms įsigyti, buvo padaryta gabesniųjų ir spartesniųjų atranka. Mokytoja Prantis buvo įtraukta į šį atrankos darbą.

Pastebėjus labai gerus šios atrankos rezultatus — ne vien gabesnieji daugiau žinių įsigijo, bet ir atsilikėliai bandė gabesniuosis pavyti, — mokytoja Prantis buvo paskirta vadovauti atrankos programai ne vien Marshall mokyklai, bet ir kitoms Chicagos mokykloms. Josios žinioje buvo kelių aukštesniųjų mokyklų atrinktųjų klasių programa ir visa vadovybė. Savo darbą ji tiek gerai atliko, kad dabar ją paskyrė Marshall High School vedėjos pavaduotoja. Reikia manyti, kad energingoji Pranaitienė ir šias pareigas pavyzdinčiai atliks.

Mokytoja Anna K. Prantis yra baigusi Northwestern Universitetą, o vėliau žinias papildžius Loyolos Universitete bei Chicagos mokytojų kolegijoje. Pranaitienė yra našlė, likusi su dviem mažais vaikais. Bet ji abu vaikus leidžia į mokyklą. Josios dukterė Deanna Prantis mokosi Northern Illinois kolegijoje, ruošiasi būti mokytoja. Sūnus Robertas eina į Austin High School. Pranaitienės tėvas Kostas C. Kairis mirė, o motina gyvena kartu su ja ir vaikais.

Pranaitienė gimė Amerikoje, bet ji gražiai lietuviškai kalba. Kadaiše ji priklausė Chicagos Studentų Klubui, buvo valdybos narė ir šiaurinėje Chicagoje ruošė paskaitas ne tik patiems studentams, bet ir kitiems lietuviams.

Visiems Chicagos lietuviams malonu, kad lietuviškaitė ne tik gerai atlieka savo pareigas didelėje mokykloje, bet jai vis uždedama daugiau atsakomybės.

Rado mamontų kapines

Naujoje Meksikoje apie 7 mylias į šiaurę nuo Portales atrasti penkių didžiulių mamontų (mammoth) griaučiai, iš kurių matyti, kad tie žvėrys buvo apie 10 pėdų aukščio per pečius. Viena iltis buvo 100 colių ilgumo ir svėrė apie 100 svarų. Palaikai rasti buvusio priešistorinio ežero dugne, kur be mamontų rasti dar kupranugarių, arklių, pėkarių ir vilkų palaikai.

Manitobos indėnai vargingai gyvena

Toronto Telegram rašo, kad tūkstančiai indėnų šiaurinėje Manitoboje gyvena tokiame dideliame varge, kad negalima nė apskaičiuoti.

"Tai vyksta ne kur Kinijoje, Indijoje ar Kuboje, tai vyksta Kanadoje", rašo Telegram korespondentas iš Thompson, Man., per 700 mylių į šiaurę nuo Winnipeg. Jis rašo, kad 11,000 indėnų ir 14,000 metisų (indėnų ir prancūzų mišinys) vargsta, norėdami pragyventi 20 rezervatuose į šiaurę nuo 53 paralelės, žemėje, kurioje iš ankštiau viskas išmedžiota ir išžvejota.

Kai kurie indėnai buvo samdomi valymo darbams statant Parptautines Nikelio kompanijos kasyklas ir Thompsono miestelį, bet kai darbai prasidėjo, tai buvo atgabenti baltieji ate-

viai, o indėnai "išvaryti kaip valkatos".

Anglai šalina senus saikus

Neseniai Anglijos parlamentas patvarkė perėjimą iš temperatūros matavimo Fahrenheito termometru į centigrado sistemą, kaip visoje Europoje praktikuojama. Dabar ruošiasi panaikinti "kartį" (road arba perch) — 16 1/2 pėdų ilgumo masą ir du svorio vienetus: pennyweight ir scruple. Pennyweight yra dvidešimtoji uncijos dalelė, o scruple yra trečdalis dramo.

Laukiama, kad sekanti serija bus akmens (stone) — 14 svarų vieneto ir gvinėjos (guinea) panaikinimas. Gvinėja yra piniginis vienetas, lygus 21 šiltingui, bet pinigų apyvartoje nebeįvartojamas.

3 mėnesių naktis Italijoje

Apeninų kalnuose Italijoje tarpe dviejų staigių kalnų yra Trafiume kaimas, kuriam kasmet nuo lapkričio pabaigos iki vasario vidurio tie kalnai užstoja žiemą saulę ir kaimo gyventojai gyvena prieblandoje beveik tris mėnesius.

Kitas netolimas Orasso kaimas turi kasdien po du saulė-

tekius ir du saulėlydžius. Tai padaro du statūs kalnai, kurių vienas užstoja saulę vos petekėjus, bet saulė po geros valandos vėl pateka ir netrukus vėl dingsta už antrojo kalno.

SKAITYK FATŠ IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ linki gausiems Naujų metų skaitytojams

POVILAS ir MARIJONA DAUBARAI ir jų sūnus ROY PETRO Tel. 586-1888 ir 586-1220

Vladas Raščiauskas

WIDE WORLD TRAVEL, INC.,
Prezidentas

9531 Evergreen Plaza Arcade
Chicago, Illinois GA 2-0640

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų metų visiems naujieniečiams ir draugams
l i n k i

Juozapas Balčiūnas
LIET. TAUTINIŲ KAPINIŲ
Prezidentas

LIETUVIŲ AUDITORIJOS
rėmėjas ir Naujų metų
skaitytojas nuo pirmo
Naujų metų numerio.

7155 S. Sacramento Ave.
GRovehill 6-5078

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ

savo draugams ir gausiems pažįstamiems

l i n k i

WALTER RASK-RASČIAUSKAS

JOE PADŽIŪNAS

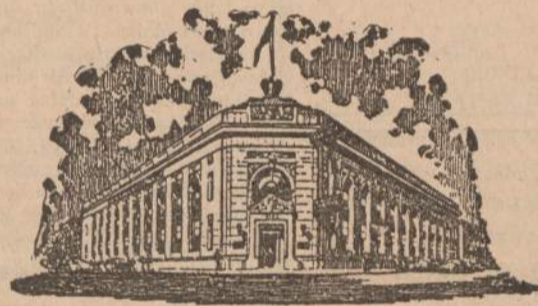
JOHN ZALGA

RANCH MOTEL, INC.

9201 S. STONY ISLAND

RE 1-3100

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ LINKI

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

DIRECTORS:

- JUSTIN MACKIEWICH, SR.
- JUSTIN MACKIEWICH, JR.
- HELEN KUCHINSKAS
- DAN KURAITIS
- LEO GINIOTIS
- PETER C. MASSIE
- JOSEPH PADZIUNAS

OFFICERS:

- JUSTIN MACKIEWICH, SR. .... Chairman of the Board & Executive Committee
- JUSTIN MACKIEWICH, JR. .... President & Manager
- HELEN KUCHINSKAS .... Secretary, Treasurer
- DOMINIC CHIAPETTA .... Vice-President
- PETER SLOGER .... Vice-President
- EDWARD KRYSTON .... Vice-President
- JOHN C. LEWE .... Ass't. Vice-President
- ANTON KASUBA .... Asst. Vice-President
- EDWARD BOGUS .... Asst. Vice-President
- ESTELLE STANKUS .... Cashier
- LUIS VAITKUS .... Cashier
- LUCY RAILA .... Assistant Secretary
- THEODORE BALLA .... Asst. Vice-President
- STASYS BARAS .... Appraiser

4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141

Per metus užaugo 10 kartų

Romforde, Anglijoje prieš metus laiko gimė mergaitė, svėrusi tik 1 svarų ir 10 uncijų. Per pirmąsias savo metines sukaktuves ji jau svėrė 17 svarų.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Meksikos miestas auga

Meksikos hidrologijos komisijos pirmininkas Jose Vincente Orozco pranašauja, kad Meksikos sostinė Mexico City, dabar turinti apie 5 milijonus, apie 1090 metus turėsianti 12 milijonų gyventojų.

LINKSMŲ KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ LINKIŲ VISIEMS KLIENTAMS, DRAUGAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

OFFSET LETTERPRESS

LAYOUT • ART • TYPE • COLOR PRINTING • ENGRAVING
CARDSET INTERLEAVED FORMS • STATIONERY • BUSINESS FORMS
BOOKLETS • PHOTO REPRODUCTION • WEDDING INVITATIONS

1646 South Michigan Avenue Chicago 28, Illinois

DAPKUS PRINTERS

INTECEN 8-3344

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ linkime visiems savo klientams ir draugams

GRAY'S SHELL SERVICE

Savininkas PETRAS GRAZINSKAS

6654 S. California Ave., Chicago 29, Ill. Tel. PR 8-9676

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki visiems savo kostumeriams ir draugams

MARQUETTE FASHIONS

Moterų Rūbų Krautuvė
S. IR Z. JURKŪNAI

2438 W. 63rd St. Tel.: HEMlock 4-4321

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki savo klientams ir draugams

O. LITERSKIENĖS DELICATESSEN

2606 W. 63 St. Tel. HE 4-4334

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų savo klientams ir draugams linki

SPAITIS STORM WINDOW CO.

3259-61 So. Halsted St. Phone VI 2-6472

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ VISIEMS LIETUVIAMS LINKI

SHIMKUS DRUGS

FRANK A. SHIMKUS, R. Ph. G.

3301 So. Halsted Street Chicago, Ill. Phone: LAfayette 3-8863

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

18 gatvės kolonija

Pilseno Kaimynystės (Pilsen Neighbors), lietuvių iš seniai vadinamos 18-tos kolonijos, taryba šį savaitę pradėjo savo apylinkės 20 punktų veiklos pagyvino programą. St. Prokopijaus bažnytinės mokyklos salėje, 1641 Allport st., įvykusiaje tarybos metiniame susirinkime pirmininku ateinantiems metams išrinktas Dievo Apveizdos kun. Anthony Bendziunas.

Veikimo punktų tarpe yra steigimas blokų klubų, teikimas nemokamos sveikatos pagalbos pav. plaučių patikrinimo, X-spindulių nuotraukų, bandomųjų prieš džiovą, polio klinika ir t. t. Kultūros srityje — steigti vieną gerą centrinę skaityklą su knygyne, naują mokyklą, parūpinti gabiams mokiniams stipendijų, pagerinti amerikanizacijos klases ir gauti leidimą po naująją Dan Ryan autostrada įrengti vaikams ir jaunimui žaisli aikštes.

Žydų Kalėdos

Siandien, penktadienį, vakare prasideda žydų 8 dienų šventė Hanukkah, kitaip vadinama švišos arba švišų šventė, kuri tęsiasi per 2,000 metų nuo laiko, kada Romos imperatoriaus vietininkas Antiochus, sirijietis, buvo užėmęs Jeruzalę ir žydų šventyklą pavertęs imperatoriaus-dievo garbinimo vieta. Vyriausiam žydų kunigui Mattathias su sūnumis sukėlus revoliuciją, pavyko Antiochą sumušti ir išvyti iš šventyklą atstatyti.

Bebėdami sirijiečiai pametę vieną pasigrobtą šventojo aliejaus bonką, kurios turėjo užtekti šventovės žibintui degti vieną dieną, bet įvykęs "stebuklas" ir tos bonkos aliejaus užtekęs aštuonioms dienoms, kol buvo parūpinta daugiau aliejaus. Dėlto Hanukkah yra vadinama tikybinių laisvės, kovos ir pergalės prieš sąžinės prievartą, švišos (žibinto) ir džiaugsmo švente, kurios metu vaikams duodamos dovanos.

Kaip apsaugoti Kalėdų eglutę

Gaisrų departamento komisio-nierius Robert Quinn paskelbė eilę perspėjimų ryšium su gaisro pavojū, galinčiu kilti dėl Kalėdų eglučių nepržiūrėjimo. Svarbiausi patarimai yra tokie:

Parsinešus eglutę, patartina naujai nupjauti jos galą, kad vanduo geriau sigertų ir galą įstatyti į vandenį, kurį kasdien reikia keisti.

Eglutės nestatyti prie laiptų, langų užlaidų ir prie durų bei radiatoriaus; statyti kambario vėsiausiame kampe.

Niekada nevertoti vaškinių žvakelių. Vartoti elektros lemputes, bet žiūrėti, kad laidai būtų geriausioje tvarkoje. Neleisti, kad lemputės kabėtų tarpe padžiuvusių šakelių ir atminti, kad syki užsidegusi eglutė gali sudegti per mažiau negu 60 sekundžių.

Pasitraukiant nuo eglutės, išjungti šviestas ir niekada nepalikti eglutės vienos su uždegtomis lemputėmis.

Niekada nevertoti elektros lemputių metalinėms eglutėms, arba įsigyti tokius laidus ir lemputes, kurie yra specialiai padaryti metalinėms eglutėms.

Visada turėti prie rankos gaisrų departamento telefono numerį ir visiems šeimos nariams parodyti, kur yra arčiausia gaisro pranešimo dėžutė.

"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALS-
TYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIE-
RIAL. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISIN-
GLIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Našlių klube

Chicagos lietuvių našlių ir našliukių klubo priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 14 d., dalyvaujan visiems valdybajai. Pirmiausiai buvo priimti keturi nauji nariai, paskui priimti protokolas, valdybos raportai ir parengimų komisijai pranešimas apie įvykusį šį vakarą, kurs gerai pavykęs ir davęs \$180 pelno.

Pirmininkė Marija Neberieza pranešė, kad Naujų Metų su-tiktuvės įvyks gruodžio 31 d. vakare Vyčių salėje, 2455 W. 47 st. ir tam reikalui buvo išrinkta komisija ir darbininkai. Nutarta skirti po \$15 pasveikinimui Naujų Metų proga Naujienų, Draugo, Sophie Barcus ir Margučio radijo leidejus ir \$10 Sandaros, be to, skirti Chicagos Lietuvių Istorijos knygai \$15, Veteranams cigaretėms \$10 ir Raudonajam Kryžiui \$10. Vi-

so geriams tikslams valdyba pasiskyrė \$115.

Išrinkta komisija iš Sophie Petrašius, Julia Sačasas ir Jonas Jonikas — klubo knygom peržiūrėti.

Antanas Bublį pasiūlė palikti tą pačią valdybą ateinantiems metams, nes ji klubo labai gerai darbuojasi. Pasiūlymas priimtas didžiausiomis ovacijomis ir griausmingu pritarimu.

Naujųjų Metų parengimo komisija įgaliota sutikimą parengti su įvairia programa ir pamarginimais, kad atsilankę svečiai būtų: aprūpinti kepuraitėmis, švilpukai ir barškučiais.

Tuo susirinkimas ir baigėsi. Prasidėjo vaišės, o po vaišių šokiai iki vėlybos nakties.

J. Jusevičius

"NAUJENOS" KLEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIONIUS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ KLIENTAMS IR DRAUGAMS LINKI

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA
JULIJA BICIŪNIENE

3236 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems mūsų kostumeriams ir draugams

BEE'S and JOHNNIE'S TAVERN

BERNICE ir JOHN KASILAUSKAS, Sav.

4356 So. Mozart Street Tel.: LA 3-9845

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki savo pacientams ir draugams

DR. PETRAS Z. ZALATORIS

Tel.: CA 6-0257

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue Tel.: VIrginia 7-0036

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI

DR. K. DRANGELIS

2420 West Marquette Road Tel.: REpublic 7-2266

MERRY CHRISTMAS & HAPPY NEW YEAR
T O
MY MANY MANY LITHUANIAN FRIENDS FROM
WALTER (BABE) McAVOY
STATE REPRESENTATIVE
27th DISTRICT

Linkime linksmų Kalėdų švenčių visiems CHICAGO SAVINGS Bendrovės taupymo ir skolinimo nariams, kaimynams, draugams ir visiems lietuviams.

Kviečiame Jūs visus atsilankyti pas mus, pamatyti mūsų didelę ir puikiai papuoštą Kalėdų Eglutę, gražiai apsirėdžiusį Kalėdų Senelį, kuris yra žmogaus dydžio ir visą laiką juda, tarytum gyvas. Vaikučiai, atsilankiusieji su tėvais į mūsų įstaigą, gaus dovanų saldainių ir Cracker Jacks.

Šiuo kvietimu kreipiame į visus lietuvius.. Nėra reikalo būti CHICAGO SAVINGS TAUPYMO Bendrovės nariu, kad galėtum pasinaudoti šiuo kvietimu. Mums ypatingai būtų malonu pamatyti tuos, kurie dar niekad nėra pas mus buvę ir nematę vienos iš moderniškiausiai įrengtų taupymo įstaigų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

VALDYBA IR DIREKTORIAI

6245 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois
GRovehill 6-7575

JOHN RAKEL, Chairman of the Board

GARSINKITĖS NAUJENOSE